

Mađarski kao strani jezik

Nivo A1

KOME JE NAMENJEN: Početnicima koji nikada nisu bili u kontaktu sa mađarskim jezikom.

CILJ: Na ovom nivou, pored upoznavanja sa karakteristikama mađarskog jezika, cilj je razvijanje osnovnih jezičkih kompetencija. Usvajanje osnovne leksike, jezičkih obrazaca i struktura koji su neophodni za sprovođenje početne komunikacije. U okviru pojedinih tematskih oblasti polaznik kursa treba da nauči kako da pribavi osnovne informacije, da postavi jednostavna pitanja i da razume odgovore na njih. Treba da ume da iz odgovora izdvoji neophodne informacije. Ukoliko ne razume odgovor, polaznik ovog nivoa treba da zna da postavi dodatna pitanja.

GOVOR

RAZUMEVANJE GOVORA

Kroz govorne vežbe polaznik će upoznati mađarski fonološki sistem i mađarske glasove. Pomoću raznih oblika neverbalne komunikacije i drugih vizuelnih sredstava naučiće da razume verbalnu sadržinu govora. Razumeće govorne poruke – pitanja, uputstva, naredbe, pozive na neku aktivnost itd. i znati da odgovori na njih, ili verbalno ili gestovima. Na ovom nivou polaznik će razumeti kratke dijaloge i kratke tekstove u vezi sa određenom tematikom.

RAZUMEVANJE PISANOG TEKSTA

Pri završetku kursa polaznik će razumeti kratke tekstove koji sadrže lične informacije, osnovne izraze koji se tiču njega lično, njegove porodice i neposredne okoline – ukoliko se tekst prezentuje polako i razgovetno.

GOVORNA PRODUKCIJA

Polaznik će naučiti da izgovara mađarske glasove; da raspozna kratke i duge foneme i njihovu ulogu u značenju reči. Umeće da se predstavi, da međusobno upozna dve (ili više) osobe, da pruži osnovne informacije, da usmeri sagovornika, da kratko prepriča neko dešavanje, opiše nekoga ili nešto. Umeće da odgovori na jednostavna pitanja, da ih postavi i da aktivno učestvuje u jednostavnijim dijalozima.

PISANJE

SPOSOBNOST PISANJA

Polaznik će usvojiti mađarska slova i upoznati se sa osnovnim pravopisnim načelima mađarskog jezika: fonetskim, morfološkim i tradicionalnim načinom pisanja stranih imena. On će umeti da pročita jednostavnije tekstove. Steći će sposobnost pismenog rešavanja osnovnih jezičkih funkcija: pružanje informacije, opis nekog događaja, stvari ili osobe. Umeće da napiše razglednicu, da ispuni jednostavniji formular npr. u hotelu, gde se traže osnovni podaci: ime, adresa, nacionalnost itd.

GRAMATIKA

Polaznik će usvajati osnovna gramatička znanja iz mađarskog jezika. Upoznaće se sa sistemom mađarskih fonema, sa aglutinativnim svojstvom mađarskog jezika, usvojiće najosnovnije nastavke: znak za množinu, mesne odnosne nastavke, subjekatsku i objekatsku konjugaciju glagola. Upoznaće se sa brojevima (određenim i neodređenim).

TEMATSKI OKVIRI:

- 1. Društvo – ličnost – upoznavanje:** ime, zanimanje, starosna dob, državljanstvo, mesto stanovanja.
- 2. Dom, stan:** stan, kuća, druge zgrade, prostorije, nameštaj, veličina i položaj stana.
- 3. Zanimanje, učenje:** radno mesto, škola, nazivi zanimanja, kratak opis zanimanja.
- 4. Porodica:** članovi porodice, rodbinske veze.
- 5. Kupovina:** namirnice, odeća, obuća, nabavka svakodnevnih potrepština.
- 6. Restoran:** jela, pića, naručivanje, ko šta voli i ne voli da jede.
- 7. Saobraćaj, putovanje:** prevozna sredstva, kupovina karata, taksi, benzinska pumpa, smernice (kako doći do određenog mesta).
- 8. Zdravlje, bolest:** kako se ko oseća, naziv za neke česte bolesti, poseta doktoru.
- 9. Pošta, banka:** slanje poštanske pošiljke, novac, menjanje novca.
- 10. Hobi, sport:** izlet, vremenske prilike, bioskop, pozorište, čitanje.
- 11. Brojevi i računanje:** brojevi do 100, osnovne računске operacije.

Nivo A2

KOME JE NAMENJEN: Početnicima koji su se već upoznali sa karakteristikama mađarskog jezika i poseduju mali fond reči.

CILJ: Na ovom nivou cilj je razvijanje osnovnih jezičkih kompetencija i usvajanje jezičkih struktura neophodnih za osnovnu komunikaciju.

GOVOR

RAZUMEVANJE GOVORA

Polaznik se osposobljava da razume samostalne rečenice i često upotrebljavane izraze koji spadaju u njegov delokrug rada i interesovanja (osnovni podaci o sebi, o porodici, kupovina, radno mesto itd.). Može da vodi lakšu konverzaciju dok radi jednostavnije i uobičajene radnje. Ti razgovori su vezani za neposrednu komunikaciju, osnovne informacije i svakodnevne aktivnosti. Polaznik na kraju kursa ume da saopšti osnovne činjenice u vezi sa svojom strukom i neposrednom životnom sredinom. Osposobljen je za vođenje kraćih, jednostavnijih dijaloga i za razumevanje jednostavnijih usmenih izlaganja, kao i za praćenje informativnih tekstova iz audio-vizuelnih medija. Razume i ume da koristi jednostavne, osnovne izraze koji su neophodni za sprovođenje komunikacije na početnom nivou. Razume suštinu, činjenično stanje i svrhu saopštenja.

RAZUMEVANJE PISANOG TEKSTA

Polaznik ume da čita kraća, jednostavnija štiva. Razume jednostavnije informacije od javnog značaja, zvanična saopštenja (informacije vezane za saobraćaj, uputstva za rešavanje administrativnih poslova itd.) osnovne informativne tekstove (uputstva za upotrebu, reklame itd.). Ume da prepozna informacije koje su lako uočljive. To su tekstovi sa kojima se polaznik, u sredini gde se govori mađarski jezik, može sresti već u najranijim fazama učenja i koja mu pomažu da zadovolji najosnovnije komunikacijske potrebe.

GOVORNA PRODUKCIJA

Polaznik uvežbava pravilnu artikulaciju mađarskih glasova, upoznaje se sa rečeničnom intonacijom i sa naglaskom. Osposobljava se za vođenje jednostavnijeg razgovora, ukoliko sagovornik govori polako i razgovetno i ako je spreman da mu izade u susret. Ume da odgovara na jednostavnija pitanja i da postavlja pitanja u vezi sa svojom oblašću interesovanja i trenutnim potrebama. Može da učestvuje u situacionim konverzacijama (dijalozi u prodavnici, u pošti, u menjačnici). Spreman je da na osnovnom nivou izrazi svoje mišljenje o, za njega, poznatim temama i ume da iskaže svoje osnovne potrebe. Može da obavi manje komplikovane telefonske razgovore. Ume da, na jednostavan način i pomoću kraćih rečenica, opiše svoje članove porodice,

i druge osobe, kao i uslove u kojima živi, da govori o svom školovanju, ranijem i sadašnjem zaposlenju.

PISANJE

SPOSOBNOST PISANJA

Na kraju kursa polaznik ume da napiše kratku, jednostavniju poruku, zapis. Može da napiše i privatno pismo jednostavnije sadržine: npr. pismo zahvalnicu. Spreman je da pismeno reši neke osnovne jezičke funkcije: da da uputstva, informacije, opiše kratko neki događaj ili osobu, da na adekvatan način izrazi svoje mišljenje. Ume da prepozna osnovne pravopisne probleme: pisanje slova *-ly*, upotrebu interpunkcije, jednačenje suglasnika itd.

GRAMATIKA

Na ovom nivou polaznik usvoja gramatička znanja do automatizma, ali i stiče nova gramatička znanja. Usvaja priloške nastavke, postpozicije, zamenice.

TEMATSKI OKVIRI:

- 1. Društvo:** lični podaci, prijatelji, komšije, dalja rodbina, poseta, pokloni.
- 2. Svakodnevne aktivnosti:** raspored, doba dana, godišnja doba, meseci, jedan moj dan.
- 3. Praznici:** Nova godina, rođendan, praznici u porodici.
- 4. Zanimanja, učenje:** škola (učionica, predmeti, odmor), predstavljanje nastavnika, kolega sa posla, radno mesto, radna zaduženja.
- 5. Kupovina:** pokloni, prodavnice, pekare, mesara.
- 6. Restoran:** glad, žeđ, omiljeni restorani i jela, meni, ishrana u restoranu, rezervacija mesta u restoranu, poručivanje, plaćanje, poslastičarnica, kafić.
- 7. Saobraćaj, putovanja:** saobraćaj u gradu i van grada, učesnici u saobraćaju, svakodnevno putovanje od kuće do škole ili posla, preko granice: pasoška i carinska kontrola.
- 8. Zdravlje, bolest:** delovi tela, higijena, stomatolog, umor, odmor, bolest, zdravlje.
- 9. Pošta, banka:** adresa, telefon, telefoniranje, kartice (za plaćanje, kreditne).
- 10. Hobi, sport:** muzeji, izložbe, omiljeni sport, sportska oprema.
- 11. Brojevi:** vrsta brojeva.
- 12. Selo i grad:** zanimanja, poljoprivredni radovi, industrija.

Nivo B1

KOME JE NAMENJEN: Onima koji poseduju osnovno znanje mađarskog jezika (nivo A), kod kojih se u porodici govori mađarski ali su veoma malo naučili mađarski jezik.

CILJ: Osposobljavanje polaznika za sticanje znanja potrebnih za osnovno snalaženje u svakodnevnim životnim situacijama i u sferi svoje struke na mađarskom jeziku. Polaznik se upoznaje sa najbitnijim komunikacijskim i kulturnim obrascima i navikama Mađara.

GOVOR

RAZUMEVANJE GOVORA

Polaznik može da razume glavne ideje iskaza ukoliko se radi o jasnom i standardnom jeziku, o poznatim stvarima i događajima (npr. porodica, posao, kuća, slobodno vreme itd.) Reaguje na iskaze koji su upućeni njemu i ume da vodi osnovnu konverzaciju. Može da prepozna glavnu poruku i pojedinosti govora. Može da se snađe u većini situacija na putovanjima i u područjima gde se govori mađarski jezik.

RAZUMEVANJE PISANOG TEKSTA

Učenik razume jednostavnije pisane tekstove, jer pored minimalnog aktivnog leksičkog fonda poseduje i srazmerni pasivni fond reči i poznaje osnovnu strukturu mađarskog jezika. Razume važnije i osnovne informacije u tekstovima pisanim na jasnom i standardnom jeziku, iz oblasti koje su mu poznate, odnosno u vezi su sa čestim govornim situacijama na poslu, u školi itd. Razume jednostavnije tekstove od javnog značaja (kao što su informacije u vezi sa saobraćajem, jednostavnijim administrativnim postupcima), tekstove osnovnog informativnog karaktera (uputstva za upotrebu, reklame), kratke privatne informacije (privatna pisma, poruke). To su tekstovi sa kojima se učenik u sredinama gde se govori mađarski jezik može sresti već u ranim fazama učenja jezika. Razume jednostavnije tekstove koji su pisani savremenim mađarskim jezikom i stručne tekstove koji se tiču njegove oblasti rada i interesovanja. Razume opise doživljaja, raznih osećanja i želja u privatnim pismima.

GOVORNA PRODUKCIJA

Polaznik je na kraju kursa sposoban da izrazi svoje osnovne potrebe i da usmeno reši osnovne jezičke funkcije: da daje obaveštenja, da ispriča doživljaje, opiše osobe, da na adekvatan način izrazi svoje mišljenje i zastupa svoje osnovne interese. Snalazi se u većini situacija prilikom putovanja u oblasti gde se govori mađarski jezik. Bez posebnih priprema se može uključiti u razgovore, čija je tema porodica, slobodno vreme i aktuelna pitanja. Može da govori jednostavno i sažeto o stvarima koji spadaju u njegov delokrug rada i interesovanja. Na jednostavan način može da prepriča događaje, doživljaje, iskustva. Ume da govori o svojim snovima, nadama,

ambicijama. Može kratko da obrazloži svoje mišljenje i planove. Ume da saopšti kratak vic, da rezimira delove omiljene knjige ili filma.

PISANJE

SPOSOBNOST PISANJA

Polaznik se osposobljava da, o za njega poznatim temama, sroči i napiše jednostavniji tekst i da pismeno reši osnovne jezičke funkcije: da pruži informacije, opiše događaj, neki predmet ili osobu, kao i da obrazloži svoje mišljenje na adekvatan način.

GRAMATIKA

Na ovom nivou uvežbavaju se i usvajaju subjekatske i objekatske konjugacije, prošlo vreme glagola, imperativ, sekundarne funkcije priloških odnosnih nastavaka, pravopisna načela, načelo raščlanjivanja reči na segmente, pravopis stranih vlastitih imenica, međusobni uticaj glasova (harmonija samoglasnika, ponašanje suglasnika).

TEMATSKI OKVIRI:

Uvežbavanje već poznatog leksičkog fonda i njegovo proširivanje novim rečima i izrazima.

- 1. Društvo i društveni odnosi:** predstavljanje porodice, prijatelja, rodbine, pozdravljanje i čestitanje, poklanjanje, opisivanje spoljašnjeg izgleda, unutrašnjih karakteristika, navika članova porodice.
- 2. Svakodnevne aktivnosti:** radne obaveze, slobodno vreme, radovi u kući i oko kuće.
- 3. Praznici:** Uskrs, nacionalni praznici.
- 4. Zanimanje, učenje:** škola (zimski i letnji rasupst), radno mesto, radni zadaci, izbor zanimanja, mogućnost zarade, radni uslovi, godišnji odmori.
- 5. Kupovina:** pijaca, apoteka, mogućnosti i iskustva u vezi sa kupovinom, asortiman, cene, način plaćanja, oglasi, reklame.
- 6. Odevanje:** odeća (radna, svakodnevna, praznična) i obuća.
- 7. Restoran:** jela, pića, mađarska i srpska jela i pića.
- 8. Saobraćaj, putovanje:** uputstva za stizanje od jedne tačke do druge, izlet, putovanja, posedovanje automobila.
- 9. Zdravlje, bolest:** lekarsko opravdanje, bolovanje, poseta stomatologu, simptomi, zdrav način života.
- 10. Pošta, banka:** račun, kartica, tekući račun, isplata, uplata, menjačnica.
- 11. Slobodno vreme, sport:** aktivnosti u slobodno vreme, mogućnosti za zabavu, bioskop, pozorište, sportska utakmica, aktivnosti vezana za godišnja doba.
- 12. Grad i selo:** domaće životinje, divlje životinje, biljni svet, opis okoline i sredine, opis grada ili naselja gde neko živi.
- 13. Zgrade, prostorije:** stan, kuća, prostorije, uređenje stana.

Nivo B2

KOME JE NAMENJEN: Polaznicima koji poseduju osnovna znanja mađarskog jezika (nivo B1) ali žele da to svoje znanje unaprede kako bi mogli samostalno da komuniciraju.

CILJ: Sticanje znanja koja su neophodna za svakodnevnu nesmetanu komunikaciju i za sprovođenje stručnih aktivnosti na mađarskom jeziku. Polaznik na kraju kursa treba da razume glavne ideje složenijih tekstove sa konkretnom ili apstraknijom tematikom, uključujući i stručne rasprave iz svoje oblasti. Može da se izražava sa određenim stepenom spontanosti i lakoće tako da razgovor sa izvornim govornikom ne predstavlja napor ni jednom ni drugom. Može da se izražava jasno i detaljno o velikom broju tema, ume da iskaže svoje mišljenje o datoj temi i izloži prednosti i nedostatke različitih opcija.

GOVOR

RAZUMEVANJE GOVORA

Na kraju kursa polaznik treba da razume glavne ideje složenijih govora ili emitovanih tekstova sa konkretnom ili apstraktnom tematikom. Može da prati živu raspravu ljudi čiji je maternji jezik mađarski. Osim svakodnevnih, čestih razgovornih tema, svoje jezičke kompetencije može da koristi i u stručnim razgovorima u okviru svoje stručne oblasti. Može da razume i prati duge konferencije i govore, a ukoliko mu je tematika donekle poznata, može da prati čak i prilično složenu argumentaciju. Poznaje najznačajnije komunikacijske i kulturne obrasce, konvencije mađarske jezičke zajednice. Može bez teškoća da razume većinu televizijskih emisija koje govore o aktuelnim dešavanjima ili su informativnog karaktera, kao i većinu filmova u kojima dominira standardni jezik.

RAZUMEVANJE PISANOG TEKSTA

Učenik na kraju kursa čita sa velikim stepenom samostalnosti, poseduje široku lepezu aktivnog čitalačkog leksičkog fonda, može da izdvoji informacije od značaja, važne misli i stručne zaključke. Može da proceni da li je vredno udubiti se u tekst. Može da prati složenije i apstraknije pisane tekstove, bez značajnijih nerazumevanja i grubih nesporazuma. Čita članke i izveštaje o savremenim pitanjima o kojima autor ima poseban stav ili sopstveno gledište. Može da razume knjige savremenih prozai pisaca.

GOVORNA PRODUKCIJA

Sa relativnom lakoćom se izražava o temama iz svog kruga interesovanja i struke. Ume da komunicira na prirodan način, spontano o opštim i stručnim temama. Razmenjuje informacije, izražava svoje razmišljanje i o temama koje su apstraktne i iz domena kulture. Govori razgovetno i ujednačenim tempom, što omogućava normalnu interakciju sa izvornim govornicima tako da to ne predstavlja napor za bilo koju stranu. Može aktivno da učestvuje u raspravama u okviru poznatih situacija i da zastupa i brani sopstvena mišljenja i stavove. Međutim, još uvek izbegava apstraktne leksičke sklopove, govor mu nije idiomatičan.

PISANJE

SPOSOBNOST PISANJA

Polaznik u okviru kursa uči da sastavi jednostavan, povezan, jasan, detaljan tekst o velikom broju tema koje zadiru u domen njegovog interesovanja, pomoću linearnog povezivanja kraćih, samostalnih elemenata. Eventualne gramatičke greške koje se još uvek javljaju, ne remete razumevanje od strane čitaoca. Može da napiše esej ili izveštaj da bi saopštio neku informaciju ili da bi ukazao na suprotstavljena mišljenja o nekoj temi. Može da izrazi gradaciju raznih osećanja. Kada piše pisma, reaguje na mišljenje partnera sa kojim se dopisuje. Pismima, događajima i iskustvima daje lični pečat. Tekstove koje piše karakteriše gramatička sigurnost, sa manjim greškama u rečeničkim konstrukcijama koji ne dovode do zabune.

GRAMATIKA

Na ovom nivou polaznik usvaja jezička znanja do automatizma, i to: buduće vreme i kondicional glagola, prisvojne nastavke, priloška značenja za vreme, način i stanje, kao i glagolske prefikse.

TEMATSKI OKVIRI:

Uvežbavanje već poznatog leksičkog fonda i proširivanje novim rečima i izrazima.

- 1. Društvo i društveni odnosi:** odnos među članovima porodice, odnos dece i roditelja, rodbinski odnosi, rođenje, porodični praznici, porodična tradicija.
- 2. Dom:** stvaranje porodičnog gnezda, stambeni uslovi, idealno mesto stanovanja, idealni dom, održavanje stana (komunalni troškovi), posuđe, posteljina, uređaji u domaćinstvu, kompjuter, televizor.
- 3. Svakodnevne aktivnosti:** kućni red: mogućnosti i zabrane, kućni ljubimci, dvorište, bašta.
- 4. Ishrana:** način pripremanja hrane, recepti, zdrava ishrana.
- 5. Praznici:** Božić, verski praznici.

6. **Svet oko nas:** živa i neživa priroda, živa bića, ekologija.
7. **Zanimanje, škola:** tradicionalna i nova zanimanja, stepeni obrazovanja, vrste škola, ispiti, ocenjivanje.
8. **Kupovina:** kozmetički preparati, šoping centri, sniženje cena, štednja, kupovne navike, kupovina poklona, usluge: popravka automobila, frizer, hemijska čistionica itd.
9. **Odevanje:** radno odelo, uniforma, modni detalji, bižuterija.
10. **Saobraćaj, putovanje:** letovanje, zimovanje, službeni put, saobraćajni propisi, saobraćajni moral, problemi u saobraćaju, organizacija putovanja.
11. **Zdravlje, bolest:** sistematski pregled, ordinacija, bolnica, bolnička odeljenja
12. **Pošta, banka:** oročavanje novca, kredit, novčanice, valuta, usluge: pošta, telefon, internet.
13. **Slobodno vreme:** televizijske emisije, zabava, koncerti, informatička komunikacija, časopisi, knjige, lična interesovanja, hobi, igra.
14. **Sport:** sportovi, sportske discipline, pravila u sportu, sportska oprema i rekviziti.
15. **Brojevi:** matematičke operacije.
16. **Grad i selo:** delovi grada, karakteristika pojedinih naselja, trgovi, bulevari, parkovi.
17. **Zgrade, prostorije:** javne građevine, radna mesta u njima.

Nivo C1

KOME JE NAMENJEN: Polaznicima koji poseduju srednji nivo znanja mađarskog jezika, B2 ili B1, kao i onima koji su u porodici na zadovoljavajući način usvojili ovaj jezik, ili su prve razrede školovanja završili na mađarskom jeziku i žele da ostvare samostaliju i spontaniju komunikaciju.

CILJ: Polaznik kursa sa sigurnošću može koristiti mađarski jezik u svakodnevnoj komunikaciji i u stručnim aktivnostima.

GOVOR

RAZUMEVANJE GOVORA

Polaznik na kraju kursa u celini i u detaljima razume prestižnu varijantu jezika u svim njegovim raznolikostima, podrazumevajući tu i prenesana i prikrivena značenja. Sa razumevanjem prati bilo kakav duži privatni ili zvaničan razgovor. Razume širok dijapazon snimljenog materijala koji se donekle razlikuje od savremenog jezika, odnosno standardne norme. Može da prati živ i dinamičan razgovor izvornih sagovornika. Prepoznaje i najmanje detalje teksta. Razume činjenično stanje i poruku sadržanu u govoru. Razume idiome i širok spektar izraza svakodnevnog govora, kao i stilske nijanse. Može da prati i duge govore čak i kada nisu potpuno jasno formulisani i strukturisani i kada odnosi nisu eksplicitno iskazani već se samo naslućuju.

RAZUMEVANJE PISANOG TEKSTA

Polaznik razume pisane tekstove raznolike teme i stila, prepoznaje glavne stilske karakteristike. Razume sitne detalje dugih, složenih zahtevnijih tekstova. Prepoznaje detalje, uključujući i stavove, skrivena ili ispoljena mišljenja, kao i skrivena značenja. Može da razume članke iz stručnih časopisa i duža tehnička uputstva čak i kada nemaju dodirnih tačaka sa njegovom strukom.

GOVORNA PRODUKCIJA

Polaznik se na kraju kursa izražava tečno i spontano, bez stranog akcenta, sa preciznim naglaskom i intonacijom, bez čestih traženja pravih reči i izraza. Složene strukture, stalne konstrukcije reči, karakteristične za mađarski jezik, koristi u prirodnom ritmu, bez naprezanja. Sposoban je da rešava sve značajne komunikacione funkcije: vodi tečnu konverzaciju o opštim i ličnim temama, daje informacije, govori o ličnim ali i o stvarima od opšteg značaja, svoja mišljenja i interese iznosi na jezički složen način. Služi se jezikom na fleksibilan i delotvoran način u društvene, akademske i profesionalne svrhe. Može da govori o složenim temama na jasan i osmišljen način, ispoljavajući sposobnost kontrolisanog instrumentarija, vodeći računa o organizaciji, artikulaciji i koheziji sopstvenog diskursa.

PISANJE

SPOSOBNOST PISANJA

Može jasno i detaljno da opiše složene sadržaje, povezujući srodne teme, produbljujući određena pitanja i završavajući diskusiju na prikladan način. Sposoban je da pismeno izrazi kompleksne sadržaje: da daje detaljne informacije, referiše o događajima, saopšti svoja mišljenja i stavove na adekvatan način upotrebljavajući tekstualna jezička sredstva. Može da sačini tekst u društvene, akademske i profesionalne svrhe koji su u duhu mađarskog jezika i skoro bez ikakvih jezičkih grešaka, vodeći računa o tekstualnim obrascima, veznicima i kohezivnim elementima. Poznaje književni standardni mađarski jezik, prepoznaje nestandardne varijante jezika i sposoban je da zadovolji jezičke i kulturne konvencije mađarskog jezika. Može da izrazi stavove i gledišta, potkrepljujući ih odgovarajućim primerima. Može da prilagodi stil pisanja osobi kojoj piše.

GRAMATIKA

Na ovom nivou polaznik uvežbava i usvaja sledeće gramatičke kategorije: predikat, subjekat, objekat, priloške odredbe, atribut; prisvojni atribut; priloške odredbe za način i stanje; kondicional prošli; modalne glagole; nezavisne rečenice.

TEMATSKI OKVIRI:

Uvežbavanje već poznatog leksičkog fonda i proširivanje novim rečima i izrazima.

- 1. Društvo i društveni odnosi:** rešavanje konflikata u porodici, u društvu, pubertet, beskućnici.
- 2. Opisi:** spoljašnji izgled i unutrašnje karakteristike.
- 3. Ishrana:** hrana biljnog i životinjskog porekla, dijeta, alkoholna i bezalkoholna pića, mađarska kuhinja, ekspres restorani.
- 4. Kultura stanovanja:** održavanje stana, uređenje stana, materijali u stanu (drvo, tekstil, plastika), alati.
- 5. Saobraćaj, putovanja:** javni prevoz, vožnja javnim prevozom, saobraćaj, prekršaj, saobraćajna nezgoda, iskustva sa putovanja, strani gosti.
- 6. Biljni i životinjski svet:** porodice biljaka, značaj biljaka, životinjske vrste.
- 7. Geografija:** strane sveta, geografske karte, svemir, reljef, klima, vremenska prognoza, vremenske prilike.
- 8. Muzika:** narodna muzika, zabavna muzika, ples (tradicionalni i moderni plesovi).
- 9. Zdravlje, bolest:** dijagnostika, lekovito bilje, metodi lečenja, zdravstveno osiguranje, medicina, odnos lekar-pacijent.
- 10. Književnost:** narodna književnost, književna dela, književni žanrovi.
- 11. Sport:** zimski i letnji sportovi, ekipni i individualni sportovi, poznati sportisti.
- 12. Privreda:** industrija i zanatstvo, privređivanje.
- 13. Preci:** prošlost, preci, buduće generacije.

Nivo C2

KOME JE NAMENJEN: Polaznicima koji imaju kompetencije na nivou C1 i žele da usavršavaju svoje znanje mađarskog jezika.

CILJ: Pri završetku kursa polaznik sa lakoćom može da razume sve što čita ili čuje. Može da rezimira informacije iz različitih pisanih i usmenih izvora, rekonstruišući argumente i opise u koherentno izlaganje. Može da se izražava spontano, tečno i precizno, razlikujući finese u značenju čak i u složenijim situacijama.

GOVOR

RAZUMEVANJE GOVORA

Polaznik se osposobljava da sa lakoćom razume bilo kakav izgovoren tekst i jezik, bilo uživo ili preko medija, čak i kada se brzo govori, pod uslovom da ima vremena da se upozna sa izgovorom.

RAZUMEVANJE PISANOG TEKSTA

Polaznik bez ikakvog napora može da pročita bilo koju vrstu teksta, čita sa razumevanjem, uključujući i apstraktne, jezički i strukturno veome složene tekstove, kao što su, na primer, priručnici, stručna literatura i književna dela.

GOVORNA PRODUKCIJA

Može sa lakoćom da učestvuje u svakom razgovoru ili diskusiji i dobro je upoznat sa idiomima i jezičkim izrazima. Može da se izražava tečno i da precizno prenese finese u značenju. U slučaju da se ipak suoči sa problemom, može da se vrati i da parafraziranjem reši problem tako elegantno da drugi to jedva i primete. Jasno i sa lakoćom daje opise ili iznosi argumente u stilu koji je prikladan kontekstu, uz delotvornu logičku konstrukciju koja pomaže slušaocu da uoči i zapamti važne detalje.

PISANJE

SPOSOBNOST PISANJA

Polaznik može da napiše jasan, stilski prikladan tekst koji se sa lakoćom prati. Može da sastavi složena pisma, izveštaje ili članke u kojima se iznose argumenti pomoću delotvorne logičke konstrukcije koja pomaže čitaocu da uoči i zapamti važne detalje. Može da napiše rezimee i prikaze stručnih radova ili književnih dela.

GRAMATIKA

Znanja vezana za razvoj komunikativnih kompetencija: izražavanje potrebe, namere, želje, predloga, traženje dozvole, izražavanje emocionalnih stanja. Građenje reči: derivacija i slaganje. Izražavanje dvostrukih i složenih priloških odredaba. Zavisne rečenice.

TEMATSKI OKVIRI:

Uvežbavanje već poznatog leksičkog fonda i proširivanje novim rečima i izrazima.

1. Društvo i društveni odnosi: bračno stanje članova porodice, problemi institucije braka i porodice, zajedničko domaćinstvo raznih generacija, stara populacija u društvu.

2. **Karakterizacija:** intelektualni kapacitet, emocionalna svojstva, nacionalna i verska pripadnost.
3. **Praznici:** praznični običaji, tradicija, narodna verovanja.
4. **Ekologija:** zagađivanje životne sredine, zaštita prirode.
5. **Stručna terminologija:** najznačajniji termini osnovnih nauka (u zavisnosti od sastava grupe), društvene i prirodne nauke.
6. **Odevanje:** stilovi oblačenja, moda.
7. **Ishrana:** tradicionalna jela, nacionalni specijaliteti, začini, navike u vezi sa hranom i pićem u Mađarskoj i u Srbiji.
8. **Zdravlje, bolest:** bolesti zavisnosti, odvikavanje, dijete, alternativno lečenje, presađivanje organa, moralna pitanja u zdravstvu.
9. **Slobodno vreme, sport:** hobi, aktivnosti u slobodno vreme, gimnastika, kondicija, sportske manifestacije.
10. **Štampa:** novine, časopisi, članci.
11. **Istorija kulture:** značajni pojedinci, dela, spomenici kulture, biografija stvaraoca, naučnika.
12. **Muzika:** muzički instrumenti, koncerti, festivali.
13. **Nauka:** popularne nauke, naučna dostignuća, informatika, digitalna komunikacija (mobilni telefon, internet).
14. **Turizam:** najznačajnije turističke destinacije u Mađarskoj i Vojvodini, turističke agencije.
15. **Usavršavanje:** mogućnosti školovanja u Srbiji, Mađarskoj, Evropi.